

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Vel Beckserek, Obilitsyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek			

SHS és Magyarország.

Tudván tudjuk, hogy a diplomáciai életben váltott szavakat nem kell mindig mérlegre tenni, még kevésbé tulkomolyan venni. De abból a két beszédből, mely a minap Budapesten elhangzott, a szokottnál több melegség árad ki, mintha nemcsak az udvariasság, de az éhszerűség és egy kicsit a szív is diktálta volna őket. Az SHS állam budapesti követének beszédét és Horthy kormányzó válaszáat gondoljuk. Az új budapesti szerb követ szavaiban a közeledési szándéknak és a kölcsönös megértésnek oly világos szelme nyilatkozott meg, amelyet a közvélemény mindkét országban annál nagyobb örömmel üdvözölhet, miután ezt a szellemet eddig a két szomszéd országban nélkülöznünk kellett.

Nem lehet benne kétség, hogy Poppovics Tihomir, mikor a kormányzónak átadta megbízó-levelét, az ő kormányának, a megbízóinak érzelmeit tolmácsolta, mikor a jóakaratot és a rokonszenves megértést hangoztatta. Mintha azt az óhaját olvastuk volna ki a követ szavaiból, hogy felejtjük el a multat, mint két lovagias ellenfél a mérkőzés után kezét nyújt egymásnak s állítsuk helyre azt a jóviszonyt, melyre egyiknek épp úgy szüksége van, mint a másiknak.

Az SHS államban élő magyar nyelvű állampolgárok különös örömmel fogják tudomásul venni egy a követ szép szavait, ki a magyarok lovagias szellemét, életerejükét és hazafiságukat dicsőítette, mint a magyar kormányzó választát, aki különösen kiemelte, hogy az államok, melyeket a szomszédosság a multnak számos köteleke fűz össze, a jó egyetértés útján kell hogy haladjanak. S a magyar kormányzó nekünk kiváló szolgálatot tett, amikor válaszában hangsúlyozta, hogy a magyarok készséggel elismerik a szerb nemzet értékes tulajdonságait.

Nekünk, itt élő magyaroknak azért fontos és értékes ez a két beszéd, mert hivatva van számos oly félreértést eloszlatni, mely bennünket nem egyszer ferde helyzetbe hozott. Mi hiába hangoztattuk a lojalitásunkat, hiába ismételtük, hogy ennek az államnak törvénytisztelő polgárai kívánunk lenni, nem hitték el, mert a tulsó oldalról egészen más hírek jöttek, mert úgy látszott, hogy öt év sem volt elegendő, hogy a két volt ellenfél igazságos, elfogulatlan véleményét alkosson egymásról.

Szívvel örülünk, hogy ez a helyzet most megváltozott s nem kételkedhetünk benne, hogy a két kormány

egyesült törekvésének sikerülni fog az ellentéteket kiküszöbölni s a jövő feladatain a jó szomszéd lojalitásával közreműködni. Hiszen nem felejtjük el, hogy itt két olyan nemzet közeledett egymáshoz, melynek véres történelme sok csapásról regél. Ne felejtse el hát egyik se, hogy azok a sebek, miket a háboru ütött, a győztes nemzetek testén is, csak akkor hegednek be, ha a volt

ellenfelek a harc befejeztével egyetértő törekvéssel kisebbitik a surlódási felületet s a béke áldásos munkájában igyekeznek egymásra tálni.

Ebből a munkából az itt élő magyar nyelvű honpolgárok is részt kérnek, jutalmul nem várva egyebet, csak azt az egyet, hogy ne értsek félre az ő tiszta, becsületes szándékukat. —r.

Megkezdték a fumei konvenció tárgyalását.

Nagy vihar a parlamentben.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 18.

Tegnap közölte a „Torontál”, hogy a dzsemijet-klub most, amikor fontos ügy, a fumei konvenció tárgyalása került a szkupstina elé, harciasra hangolva, interpellációt terjesztett a szkupstina elé a délszerbiai hatóságok kegyetlenkedéséről. A dzsemijet-klub erre az interpellációjára a sürgősséget kívánta kimondani és még a mai ülésen kért erre választ Vuicsity belügyminisztertől, hogy a kormánytól kéréseljen valami engedményt, még mielőtt a fumei konvenció szavazás alá kerülne. A dzsemijetnek ez az interpellációja tényleg még a mai ülés elé került és a délután folyamán nagy vihart támasztott a parlamentben.

A mai parlamenti ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Jovanovity Ljuba házelnök. Az ülés iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy hogy a képviselők majdnem teljes számban jelentek meg. A parlament karzata pedig zsufozásig megtelt érdeklődőkkel. A diplomáciai páholyban az olasz kereskedelmi delegáció és az olasz követség tagjai ültek.

Napirendre való áttérés előtt Jovanovity Ljuba házelnök közölte a parlamenttel, hogy a dzsemijet sürgős interpellációt jegyzett elő Vuicsity belügyminiszterhez a délszerbiai hatóságok kegyetlenkedéseiről és erre azonnal választ kér.

Vuicsity belügyminiszter kijelentette, hogy az interpellációra azonnal megadja a választ, mihelyt beszerzi a szükséges információkat. Vuicsitynak ezen válasza után a jelen volt dzsemijet-képviselők nem emeltek semmi kifogást. Ennek elintézése után áttértek a szerb-olasz konvenció tárgyalására.

Dr. Jovanovity Vása (rad.) a kormány többségének,

dr. Krizogono (dem.) pedig a kisebbségnek a fumei konvencióra vonatkozó jelentését olvasta föl. Ezután

Ninesity dr. külügyminiszter állt föl, hogy elmondja exorzóját a fumei kérdésről. Mikor Ninesity felállt, az ellenzék feléje kiáltotta: „Halljuk Mussolinit! Éljen Mussolini!”

Ninesity kifejtette az állam politikájának a háboru utáni orientációját és kijelentette, hogy a kormány ebben az esetben is, úgy mint eddig, azon az uton halad, amelyet az állam tekintélye és becsülete megkövetel.

A fumei kérdés — mondja Ninesity — élő seb volt a mi politikai helyzetünkön és mégis ennek sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítottak a külföldön, mint mi idehaza. („Ugy van — a külföldön jobban értették meg Fiume fontosságát, mint Önök” — kiáltják az ellenzék felől.) Ez a kérdés már évek óta napirenden volt, míg be kellett látni, hogy ezt másként nem lehetett elintézni mint ahogy azt a fumei konvencióval tettük. („Kapitulációval” — kiáltják ellenzéki oldalról.) Ennek a kérdésnek ilyen módon való eldöntésével lehetlenné tettük ellenségeink bármilyen akcióját, a kiknek most végül is be kell látniok, hogy tehetetlenek velünk szemben. A fumei kérdés miatt összes barátaink kételkedve nézték ennek az ügynek a békés kifejlését. Még olyan meggyőződés is lábra kapott, hogy a fumei kérdés nemzetközi összeütközést fog provokálni — éppen ez okból kifolyólag nem volt az eddigi külpolitikánk olyan eredményes, mint ahogy el lehetett várnai. („Hát mi van a népek tanácsával?” — kiáltja az ellenzék.)

Kérhettük volna a svájci köztársasági elnök intervencióját. Nagy kérdés azonban, hogy ez megfelelő eredménnyel járt volna-e rák nézve.”

Ninesity ezután kitért az ellenzék magatartására ebben az ügyben. „Az ellenzék, különösen pedig Radics — mondotta Ninesity — azt veti szemünkre, hogy az Olaszországgal

való egyezmény miatt földadtuk a nacionalista érdekeinket. Ezzel szemben mit tett Radics? Állandóan azt hangoztatta, hogy Olaszország baráti érzéssel viseltetik Horvátországgal szemben és külföldön örökösen az ország ellen intrkál. Vajon ki adta föl tehát a nacionalista elveket?”

Ninesity ezután ismerteti a konvenció jelentőségét. Fiume nem volt soha az SHS államé. Nem is illette az SHS államot, mert a rappalói szerződés is külön államnak ismerte el. A külön, önálló fumei állam azonban lélektani veszélyt jelentett volna reánk nézve, mert háttérbe szorította volna a dalmát tengerpartunk fejlődését, illetve kialakulását. Fiumében kaptunk egy fejlődési lehetőségét. Az olasz kormány egy bazint engedett át nekünk. („Hogy fulladjunk bele” — kiált az ellenzék. „Mussolini megcsalt benneteket” — kiáltja Korosec.)

Ninesity végül azzal fejezi be a beszédét, hogy ennek a konvenciónak a megkötésével lezárul a régi gyűlölködés periodusa és egy új korszak, a megértés korszaka nyílt meg, amely nagy hatással lesz népünkre és az országra. Meg kell szorítani a felénk nyújtott baráti kezét. (Az ellenzék az olasz saasonták szokásos köszönését kiabálja: — „Ej ejja ala la!”) Ninesity beszéde után

Dr. Krizogono (dem.) beszél. Ismerteti a fumei kérdés történeti fejlődését, kifejti azonban, hogy megkötése rák nézve a legkedvezőtlenebb pillanatban történt. Az ellenzék nem volna az olaszokkal való barátság ellen, ha a kormány helyesebb alapot talált volna erre a barátságra. Az igazi barátság csak akkor lesz meg Olaszország és Szerbia között, ha Olaszország a területén lakó jugoszlávoknak biztosítja teljes jogaikat.

A délutáni ülés folyamán nyugodt hangulat mellett dr. Honyec klerikális képviselő, majd

Kapetanovity (muzulmán) beszélt a fumei egyezmény ellen, amely szerinte az állandó félreértések forrása lesz.

Jovanovity Jován (földm.) összehasonlítja a fumei konvenciót a szalonikii kikötő-egyezménnyel. Szerinte a fumei bazinból az SHS államnak nagyon kevés haszna lesz, ellenben az állam kivitele állandó felügyelet alatt áll majd.

Dr. Sumenkovity (dem.) kritizálja Ninesity exorzóját és a kormány külpolitikáját. Ez után a dzsemijet képviselők padsoraiból fölkeltek

Ferár Brazi bég és szót kérve kijelentette, hogy a délelőtti ülés folyamán nem volt jelen és megismétli, hogy Vuicsity belügyminis-

ter hajlandó-e nyilatkozni a délszerbiai hatóságok kegyetlenkedéseiről. Vaicsity rögtön felelve, kijelentette, hogy az adatok beszerzése után nyilatkozni fog.

Az ellenzék részéről már Ferár Brazí bég felszólalásakor óriási lármát tört ki, amely a belügyminiszter válasza alatt egyre nagyobb lett. Az ellenzék ugyanis házszebálysértést látott fennforogni abban, hogy a Ház alelnöke, Dragovity, szót adott Ferár bégnak és a belügyminiszternek.

Dr. Lukinits Edo (dem.) tiltakozik az ellen, hogy Dragovity szót adott Ferár bégnak.

Jovánovity Ljuba házelnök veszi át ezután az elnöki tisztet és kijelentette, hogy Lukinits felfogása nem helyes, miután Ferár Brazí bégnak, mint a dzsemijet vezetőjének joga volt ezt a kérdést feltenni.

A nagy zaj lecsillapodása után a parlament elhatározta, hogy a finmei konvenció vitájának folytatását a holnapi ülésre tűzi ki.

Megbuktak Debrecenben a fajvédők.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Budapest, febr. 18.

A debreceni harmadik kerületben felvált nemzetgyűlési pótválasztás szavazatainak összeszámlálásával ma reggelre készült el. A pótválasztáson a Kossuth-párti Nagy Vince győzött a fajvédők jelöltjével, Haendel Vilmosmal szemben. A részletes eredmény:

Nagy Vince 3833,
Haendel Vilmos 3244

szavazat.

Népszavazással döntenek a görögországi államforma kérdéséről.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Athén, febr. 18.

Mihalapopolus volt miniszter indítványt nyújtott be a parlamentnek, hogy két népszavazást rendeljenek el két héten belül.

Az egyik népszavazás a dinasztia kérdéséről szólna, a másik az államforma végleges elintézését döntené el.

A franciák letartóztatták a pirmassenszi törvényszéki elnököt.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Páris, febr. 18.

A lapok jelentik Pirmassensből, hogy a törvényszék elnökét, egy rendőrszolgálatot és négy tüzoltót letartóztattak. A letartóztatott egyének állítólag vezetői voltak a múlt heti zavargásnak, amelynek eredménye Schwabe szeparatista népbiztos halála volt.

Az olasz király Fiumében.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Fiume, febr. 18.

A Vedetta d'Italia szerint az olasz király az SHS—olasz szerződés ratifikálása után azonnal meglátogatja Fiumét. A király Velencéből egyik hadihajóján jön át.

A bánság-beogradi új vasutvonal.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 19.

Több ízben jelentette a „Torontál”, hogy a Bánságnak jobban a fővárosához való kapcsolódása érdekében Panesevon vasúti hid építését tervezi. Ez lehetővé tenné, hogy a mostani forgalom, amely télen megszünik, miután a hajójáratok a jég miatt nem közlekednek, intenzívebbé, illetve állandó lenne. A mai helyzet az, hogy panesevoi ember és általában minden bánsági, télvíz idején csak úgy juthat Beogradba, ha előbb egy kis körutazást tesz Sublicára és úgy kerül óriási kerület után a fővárosba.

Már a magyar rezsim tervbe vette a bánsági vasutvonalak ilyen kiépítését a Balkánnal való kereskedelmi összeköttetés élénkítésére, most pedig egyrészt a kereskedelmi és ipari, másrészt a politikai, közigazgatási rendszer kívánja ennek a direkt vasutvonalnak mihamarabb létrejöttét.

Két terv is merült föl ennek a nagyon fontos kérdésnek a megoldására. Az egyiknek feltétele a létesítendő panesevoi híd, a másik pedig Panesevo megkerülésével Zemun felé akarná vezetni ezt az új vonalat, amely hivatva volna a bánsági gazdasági élet intenzívebb fellendítésére.

Az első terv szerint a bánsági forgalom a jelenlegi panesevoi vonalon bonyolódna le és a Panesevo mellett a Dunán építendő vasúti híd

át jutna a régi Szerbia területén építendő vasúti vonatra, amely egyenesen Beogradba vinne.

A második terv szerint Glogontól egy új vasúti vonalat építenének Boreiság, ahol a Duna eléggé keskeny ágán építenének egy hidat, amely Zemunba vinne át, ahol az új bánsági vasutvonal a zemuni pályaudvarba futna be és innen a Száva-hídon át Beogradba. Ezen a vonalon lehetővé lenne, hogy a most visszerülő Módoson át direkt összeköttetést kapna Beograd Temesvárral és ilyenformán Beeskerek mint közbeeső állomás határozottan szintén nagyot nyerne. Egyrészt főállomás lenne az SHS királyság és Románia között, másrészt az internacionális forgalom révén végre gyorsvonathoz jutna, ami lehetővé tenné, hogy egy óra alatt Beogradba érjen az ember, ami nem túlzott követelés, minthogy az egész távolság hetven egynéhány kilométer.

A terv előmunkálatainak megindítására február 26-ikán délelőtt 9 órára értekezletre hívták egybe az alsópáni kisterembe azon községek képviselőit, akiknek érdeke, hogy az új vasutvonal minél hamarabb létrejöhessen. Erre az értekezletre meghívták Aleksity Bogoljub polgármestert, Seferkin, Borea, Glogon, Opovo, Baranda Szakule, Farkasdin, Idvor, Stara és Nova Ecska községeket.

Az angol dokkmunkások sztrájkjába léptek.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, febr. 18.

A munkaügyi minisztérium hivatalosan közli, hogy a dokkmunkásokkal való konfliktusban a meg egyezés még nem jött létre. A sztrájk automatikusan megkezdődött, amennyiben a munkások tegnap 12 és 2 óra között abbahagyták a munkát.

A londoni, liverpooli, plymouthi, southamptoni, glasgowi, bristoli és más kikötővárosokban lévő dokkmunkások megszüntették a munkát.

London, febr. 18.

Egész Angliában megkezdődött a kikötőmunkások sztrájkja. Macdonald maga fogja vezetni a békétárgyalásokat. London élmezőnyét biztosították.

A megyei közgyűlés február 29-én lesz.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 19.

A megyei közgyűlést, amelyet a múlt hét folyamán akartak megtartani, február 29-ikére tűzték ki. Előző napon az állandó választmány tart ülést. A közgyűlés elé több mint négyszáz ügy kerül tárgyalásra.

Február 27-ikén 9 órakor a községi jegyzők nyugdíjválasztmányra, ugyanaznap 10 órakor pedig a vármegyei alkalmazottak nyugdíjválasztmányra tart ülést.

Március elsején megszűnik Németországban a kivételes állapot.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, febr. 18.

Március elsején megszűnik a kivételes állapot Németországban. A birodalmi elnök felhívta az illetékes minisztériumokat, hogy nyújtsanak be javaslatot azokról a rendszabályokról, amelyek a kivételes állapot megszüntetésével meg tudják védeni a birodalmat az esetleges felforgató törekvésektől.

A novisadi opera beeskereki vendégjátéka.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 19.

A novisadi állami színház igazgatósága megkereste Beeskerek városát az irányban, hogy a színház operái együttese néhány napi vendégszereplésre jöjjön Beeskerekre.

A város vezetősége készséggel hozzájárult, hogy a színtársulat beeskereki vendégszereplését lehetővé tegye. Az újra télbe fordult idő azonban lehetetlenné teszi, hogy a novisadiak rövidesen idejöheessenek, minthogy a színházat fűteni nem lehet. Így tehát a mostani megállapodás szerint a színtársulat operái együttese március 16-ika után jön el tizenkét vagy tizenhét előadásra. Műsoron van Verdi, Leonevallo, Mascagni néhány operája és Lehár, Strausz operettjei.

HIREK

— febr. 19.

Halálozás. Tragikus véletlennek esett áldozatul Wilhelm Béla kereskedő fiatal, életerős felesége. A városszerte ismert szép fiatal asszony néhány nappal ezelőtt egy nyilvános étkezőhelyiségben elfogyasztott hústól husmérgezését kapott és néhány napi kínos szenvedés után 17-ikén este 27 éves korában meghalt. A tragikus szerencsétlenség híre mindenütt mély megdöbbenést keltett, ahol a fiatal szép asszonyt csak ismerték. Temetése február 19-ikén délután 2 órakor lesz a Nemanjina-utcai gyászházból.

* A Slavija Sportegyelet farsangzáró vigetélye iránt óriási az érdeklődés. A készülődések garanciát nyújtanak a közönségnek egy felehetetlen estélyre. A rendezőség a meghívók szétküldését már megkezdte.

Gorkij Maxim a nőkről. Egy svéd újság szerkesztője a minap érdekes beszélgetést folytatott Gorkij Maximmal a nőkről. A világhírű orosz író a többi között ezeket mondta: „A nő legelőkelőbb feladata a férfi inspirálása. A nő nem anynyira teremtő, mint inkább a leg-erősebb hajtóerő. A történelem nagy nőalakjait leginkább a méhkirálynőhöz hasonlítanám, amelyek mun- kára serkentik a heréket. Ezek a nőalakok nagyok lettek azok által a férfiak által, akikbe életet öntöttek. Vannak nők, akik esodálatosat alkottak. Oroszország Katalin cár- nője sokkal nagyobb mértékben fejlesztette a kultúrát, mint Nagy Péter cár harminc esztendőn át. Az angol Erzsébet királynő nevével az angol történelem legnagyobbszorúbb korszakait kapcsolódnak egybe. A spanyol Izabella lehetővé tette Kolumbusz Kristófnak azt, amit egyéb európai országok férfiural- kodói értetlenül megtagadtak tőle. Mindezekben az esetekben azonban azt találjuk, hogy az asszonyok csak oly módon tudtak nagyot alkotni, hogy tettekre és gondolatokra ösz- tönöztek a férfiakat, vagy pedig tá- mogatták őket céljaik elérésében. Gondoljunk csak George Sand sz- repére. Ő maga egyáltalán nem volt valami túlságosan tehetséges, de mesterien értett érdekes férfiak fel- fedezéséhez és alkotó erejük foko- zásához. Hatással volt Chopinre, Lisztre, Mussetre, Turgenyevre, sőt Dosztojevsvszkre is, a magasba emelte és megihlette őket.”

Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Új Időknek 8-ik számában folytatódnak Erdős Renée és A. M. Williamsou érdekes regényei. Közli a lap azonkívül Herczeg Ferenc elbeszélését, Pekár Gyula és Lyka Károly cikkeit, Szentgyörgyi Ferenc: párisi divat- leveleit, Varsagh János és Andersen György szép verseit, Mühlbeck Károly elmés fejtéceit, számos művészi és időszerű képet és a lap rendki- vül népszerű rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 20000 korona. Mutatványszámot ki- vánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, VI., Andrassy-ut 16. sz.

* Vas- és fémöntvényeket Krausz- nál, Vefiki Beeskerek. — Telefon- szám 329.

Harangszentelés Tordán

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 19.

Szép ünnepet ült vasárnap délután a szomszédos kis Torda község. Katholikus templomában két harangot szenteltek föl, amely egyházi funkció elvégzésére maga az apostoli adminisztrátor, P. Rodics Rafael helyezte kilátásba elmenetelét. Minthogy azonban az adminisztrátort helesége gátolta, hogy személyesen menjen ki tordai hívei közé, megbízta képviselőjével Kovács István beeskereki apátplébános, püspöki helynököt.

Az ünnepség már szombat délután kezdődött, amikor a község határához érkező püspöki helynököt lovasbandériummal, mozsárlövéllel, harangzúgással fogadták. Este a község ifjúsága műkedvelőktől megtelepő színészi készséggel adta elő a „Fehő Klári” című népszínművet, amelynek előadását a püspöki helynök is végighallgatta.

A darab főbb szerepeiben Höng József, Szél Veronka, Jó Mariska, Pálkás István, Balázs Péter, Szerkes Mihály voltak nagyon jók. Fehő Klári szerepében Höng Judiska volt nagyon bájos jelenség. Szógi András Fátynak Ferkója igaz szívhez szóló, dalias magyar legény volt. Mig Benák Ferenc Csik Istók szabómester szerepében elsőrangú komikusnak bizonyult. Jók voltak még kisebb szerepekben Korom Irénke, Biczók Kató, Pataki Mihály, Viznyei József, Mokány Ferenc, Benák Imre.

Az előadást tánc követte, amely a legjobb hangulatban tartotta egybe az ünnepelő közönséget.

Vasárnap reggel 9 órakor vette kezdetét a harangszentelési szertartás, amelyet Kovács István püspöki helynök magasszárnyalású szentbeszéde nyitott meg. Ezután a harangszentelési szertartás vette kezdetét, amelynél a harang keresztanyai tisztet Frank Margit és Lőrinc Józsefné, a keresztapái tisztet pedig Mészáros Zakariás látta el. Az egyházi funkció befejezése után a püspöki helynök a plébánialakban fogadta a különböző küldöttségeket, amelyek élcsője a községi előjáróság volt. Nadaski Gyuró főszolgabíró vezetésével. Ezután Basahid község katólikus hívei nevében Sevity Dragutin gör. kel. lelkész és Nicola Petrovity jegyző tisztelték a püspöki helynököt, kérve, hogy délután látogassa meg a Basahid községben lévő kis római katólikus kolóniát, amely husz családból áll és egy kis kápolnája van.

Megható volt az a fogadtatás, a melyben Basahid község tiszta szerb lakossága részvételével a híveit látogató egyházi helyettesét. Négy fehérlő vontatta hintóval, mozsárlövéllel, harangzúgással fogadták, gyönyörű jelét adva annak a vallási türelomnek, felebaráti szeretetnek, amikor még az egy községbeli emberek egy család tagjainak tekintették magukat. A gör. kel. szerb templomban tartott ünnepélyes áldás után elkísérték a szerb hívek a kis katólikus kápolnához a püspöki helynököt és részt kértek katólikus polgártársaik örömeiből. Ritka szép ünnep volt ez, amely minden nemesen érző ember szívét igaz örömmel töltötte el.

Pfalzban megszűnt az autonóm kormány.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, febr. 18.

Egy Speyerből származó jelentés szerint a szövetségi vizsgálóbizottság és a bajor hatóságok elhatározták, hogy Pfalzban vasárnaptól kezdve egy választott kerületi bizottság látja el az ideiglenes kormány szerepét.

Ez az új kerületi bizottság gondoskodna a rend fenntartásáról és a közszolgálat ellátásáról a maga felelősségére tenne meg minden intézkedést.

Az autonóm kormány Pfalzban ezzel a rendelkezéssel megszűnt.

Történet egy hihetetlen agglegényről.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 19.

Általában megégyezhetünk abban, hogy az utóbbi időkben a házassági kedv nagyon megcsappant az emberekben. A nagyon nehéz gazdasági viszonyok az általános önzés, kényelemszeretet nagyon fázósá tette az embereket. Hymen rózsálcáival szemben. Bizony nagyon sok mindenféle oka van annak, hogy miért csappant meg a házassági kedv.

Annál meglepőbb az a levél, a melyet ma hozott szerkesztőségünkbe a posta, amelyben egy agglegény azon panaszkodik, hogy szívesen házasodna, de fél megkérni valakinek a kezét, mert hátha kikosaraznák. Ime a levél:

T. Szerkesztőség!

Nem egyszer voltunk tanuja annak, mikor egy bálon, vagy más alkalommal következő megjegyzéseket nyilaltak ránk: „Mit keresnek az öregek itten? Csak azért vannak itten, hogy rontsák a társaságot! Miért jöttek? Mit akarnak?”

Igaz, hogy a mi korunkbelieknek javarésze már a menyországban él. A házasság élet menyországában.

De lehetünk-e mi arról, hogy a sors nem részesített bennünket azaz a merészséggel, hogy elmenjünk leánykérőbe és ily módon ártalmatlanná tegyük magunkat a mai ifjúság részére? Nagyon szívesen vonulnánk már vissza mindannyian egy esőndes családi tűzhely mögé, de nincs alkalomunk ahhoz. Jobban mondva nincs merészségünk egy leánynak kezét megkérni, ki végig kísérné bennünket az életen.

Mitévők legyünk? A mi nézetünk szerint a folyó 1924-ik év azon év, amelyben nem a mi kötelességünk választani a nők között, hanem sokkal jobban a nők kötelessége, hogy válasszák meg maguknak azon férfit, kit legalkalmasabbnak tartanak arra, hogy oltár elé vezesse őket.

Bizhatunk-e a szökőév titkaiban? Talán akad majd a mi számunkra ily módon megváltás az agglegényi életből és mi is oltár elé vezethetünk majd egy nőt, ki meg ment bennünket a mai fiatalság célzásai elől.

Erre vonatkozó felvilágosítását kérjük a t. szerkesztőségnek, melyért előre is köszönetet mondunk a beeskereki Agglegénynek.

Mit mondhat erre a szerkesztőség? Igen tisztelt agglegény ur, úgy is mint olyan ember, aki a házasságot menyországnak látja. Ön egyenesen hön öhajtott egyed minden lányos háznál, akinek még a helyét is megfujják ahová leül. Mi az, hogy

Önök nincs alkalma családi tűzhely mögé visszavonulni? Próbálja csak meg a legközelebbi lányismerősénél és Ön örvendetesen csalódní fog. Ugy visszafog vonulhatni, hogy többé előtérbe sem kerülhet majd. Also próbáramus!

Ami azonban azt a forradalmi javaslatát illeti, hogy a nők válasszák a folyó 1924-ik évben maguknak azon férfit, kit legalkalmasabbnak tartanak arra, hogy oltár elé vezesse őket — az összes férfiak nevében ez ellen ünnepélyesen tiltakozom. Hogy jön Ön ahhoz nyájás és ismeretlen agglegény, hogy ezer és ezer gyanútlan férfi sorsáról rendelkezék. Azt akarja Ön, hogy a férfinep már nyugodtan ne is mehessen ki az utcára? Hogy ártatlan férfiakra egy vadásszanak mint a nyulakra augusztus havában? Ön a szökő év titkaiban a maga sorsát illetően nyugodtan megbízhat, mert csak egy szót kell szólnia és már oltár elé vezetheti azt a jótékony tündért, akinek eddig nem mert szólni és aki Önt meg fogja menteni a mai fiatalság célzásai elől, de esetleg — sokkal jobban célba találja Önt, mint a fiatalság.

Rablóállam Tripoliszban.

Az olasz bankrablók fantasztikus terve.

A „Torontál” egyik legutóbbi számában beszámolt azokról a lehetetlenül vakmerő rablótámadásokról, a melyet Prága legforgalmasabb utcáján követtek el egy bankszolgálla ellen. A rablóbanda összes tagjai már a prágai rendőrség börtönében ülnek és a rablók vezérének kihallgatásáról a következő érdekes részleteket írja a „Torontál” prágai tudósítója:

Mint politikai és művészi szenáció eltörpül most amellett a vakmerő bankrablás mellett, amelyet a napokban egy olaszokból álló rablótársaság Prágában követett el. A nagystilű bandavezért, Cení Antont a prágai rendőrségnek sikerült elfognia. Kihallgatása során rémregényekbe illő terveket mondott el, amiket a rablóbanda — a vezér szerint — meg is valósított volna, ha a rendőrség őt le nem tartóztatja.

Az olasz kalandor bevallotta, hogy a wieni Moricsh bankszolgálla elleni támadást is ők követték el.

— Rómában tanácskoztuk meg a dolgot — vallotta Cení. — Nagyszabású terveink voltak. Először is Tripoliszban egy nagy földterületet vásároltunk volna és két kisebb gözöst, amelyen végigjártuk volna az Océánt. Pénz a korábbi rablásokból bőségesen állott rendelkezésünkre.

— Célunk a további rablás volt, mindaddig, míg annyit nem sze-

dünk össze, hogy Tripolisz ismeretlen területén, ahol már több cimboránk előre letelepedett, rablókolóniát rendezhessünk be. A terep kitűnő, csak a tenger felől közelíthető meg. Fegyveres alakulatokat szándékoztunk szervezni csupa megbízható emberekből, akik innen, bizonyos meghatározott időben kiutaztak volna a gazdag európai államokba és a rablott holmikat, értékeket ide szállították volna saját hajóinkon.

A romantikus rablóvezér ezután büntetésből megnevezete több társát, akik szerinte a betörésnél gyáván viselkedtek. Ezek közül Egídio Catellit a prágai rendőrség távirati értesítése alapján Wienben már le is tartóztatták. A veszedelmes kalandor kijelentette a kihallgatását végző rendőrtisztviselőnek, hogy hiába tartják fogva, mert rövid időn belül megszökik, csak társai jelentését várja, akik most a külföld egyik nagyobb városában készülődnek egy nagyszabású bankrablásra.

Közlekedés

Ujabb kétezer vagon buzát exportál Magyarország. Budapestről jelentik: A svájci kormány nyolcezer vagon buzát vásárolt Magyarországtól, egyben további ezer vagonra opciót szerzett. Mintán a már leszállított nyolcezer vagon teljesen fedezi Svájc szükségletét, lemondott a további ezer vagon igénybevételéről. Ezenkívül még további ezer vagon főlöleg mutatkozik Magyarországon s most külföldi malmok tárgyalnak a kétezer vagon buza megvételéről.

A budapesti tőzsdénapok. Budapestről jelentik: A tőzsdetársaság határozata alapján a budapesti tőzsdén márciusban is hetenként négy tőzsdénap lesz: hétfőn, kedden, szerdán és pénteken. Csütörtökön a tőzsdé pénztárnapot tart.

TŐZSDE

Február 15.

Beograd. (Zárlat.) Newyork 76, London 324.50, Páris 324, Milano 326.40, Prága 221, Wien 0198, Budapest 029, Genf 1313.50, Szalonki 130, Amsterdam 28.20.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 575 és háromnegyed, London 2467, Páris 2480, Milano 2485, Prága 1667 és fél, Wien 00081, Budapest 00199 és fél, Beograd 760, Bukarest 298 és háromnegyed, Varsó üres, Berlin 125, Szófia 438 és háromnegyed.

Budapest. (Zárlat.) London 139500—149500, Páris 1420—1530, Beograd 432—460, Bukarest 172—184. Minden vonatkozásban 52 százalék felár számítandó fel.

Az értékpapirpiac.

(Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(168)	139
Magyar Ált. Hitel	(10.0)	1090
Pesti Magy. Keresk.	(2225)	2370
Leszám és Pénzv.	(160)	170
Pesti Hazai	(650)	7550
Hermes váltóüzlet	(07)	140
Salgótarjáni	(990)	990
Rimamurányi	(205)	210
Égisz	(100)	08
Dél cukor	(745)	800

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlen apánk, nagyapánk és apósunk

Horváth Reinhold

elhunyta alkalmával részvét-nyilvánításukkal, valamint koszorúadományukkal s a temetésén való megjelenésükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Horváth-család.

Butorozott szoba

lehetőleg külön bejáratu, uriember részére kerestetik. Cim a kiadóban adandó le.

292

Homok

építéshez, tatarozáshoz, téli veremelésre, vagon, valamint kocsii és kisebb rakományokban házhoz szállitva állandóan kapható

Sztrajin Milivoj kereskedőnél Silereva (Honvéd) utca 231. sz.

Üveg-, porcellan- és lámpa-árakban, valamint képkeretek- és tükrökben nagy választék!

Vendéglői felszerelések, üvegszervizek és konyhaberendezések a legolcsóbban beszerezhetők

Drobac Bogdan

üveg-, porcellan- és lámpaárkereskedésben Veliki Bečkerek, Zsitni trg (Buza-ter), a városi mérleggel szemben. Mindenféle tükörjavítást olcsón és pontosan eszközölök.

Eladó

egy 16-os belga vadászfegyver és egy gitár. — — — Bővebbet M. Horváthnál Vel. Bečkerek, Slovenacska utca 1. szám.

299

Egy nagy ház

1 holdnyi területtel, mely gazdasági célokra, esetleg kereskedők részére alkalmas, azonnal eladó 1/2 holdnyi szőlőkerttel.

Car Dusanova (Váraljai) u. 27. sz.

Egy különbejáratu

butorozott szoba

azonnal kiadó.

Cim a kiadóban. — 290

Főmolnárt

ki több évi gyakorlattal bír a kereskedelmi fehér őrlésben, keres egy nagyobb malom azonnali belépésre. — Ajánlatok fizetési igény megjelölésével a „Posavina” műmalomhoz Sisak, intézendők.

285

Mindenfajta ócska

282

reszelő és ráspoly

ujravágását gyorsan elkészítem, továbbá minden szakmába vágómunkát vállalok jutányos áron. Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, tisztelettel

Helmer Mihály Geteova (Német) u 209.

Lapkihordót

17

felvesz a „Torontál” kiadóhivatala.

4 hold szőlő

Bečkereken bérbe adatik

Cim Léva y né üzletében és a kiadóhivatalban. 287

Eladó kocsmá

teljes berendezéssel és egy vásári sátor. A vevő a la-282 kámba azonnal beköltözhet.

Szava Gyakovacscky V. Bečkerek, Karagyorgyev trg (Vásárter) 714.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállitásból eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Bečkerek, Etesova u. 5.

Mindennemű bádogosmunkát elvégez

ujjonnan beszerzett gépeivel a legjutányosabban és gondos munkával

Bergel Hermann

bádogosmester, Karagyorgyev trg (Vásár-ter) 5. sz.

Ugyanott egy-két német vagy szerb tanonc felvétetik.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál Könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, obilčeva (Zápolya) u. 7. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.